

PIDÄ SAARISTO SIISTINÄ RY

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2020

Pidä Saaristo Siistinä ry (PSS ry) on valtakunnallinen vuonna 1969 perustettu veneilijöiden ja vesilläliikkujien ympäristöjärjestö. Toimimme saaristo- ja rannikkoalueilla sekä Järvi-Suomessa. Toiminta-alueemme ovat Saaristomeri, Pohjanlahti, Saimaa (Vuoksen vesistö), Päijänne, Pirkanmaa ja Itäinen Suomenlahti.

Olemme jäsenperusteinen organisaatio. Lokakuussa 2019 jäsenmäärämme oli noin 12 780. Jäsenmaksujen lisäksi rahoituksemme koostuu pääosin ympäristöministeriöltä ja yhteistyökumppaneilta saatavasta tuesta.

1. PIDÄ SAARISTO SIISTINÄ RY:N TEHTÄVÄ

Yhdistyksemme tukee työllään Suomen merialueiden ja sisävesien, rantojen ja saariston puhtaina pitämistä. Edistämme ja etsimme ratkaisuja ympäristöystävälliseen vesistöretkeilyyn ja satamatoimintaan.

Ympäristöviestintämme kohderyhmiä ovat kaikki vesilläliikkujat, vesistöalueilla retkeilevät ja niiden äärellä palvelujaan tarjoavat, kuten satamanpitäjät. Tiedotuksella pyrimme tavoittamaan kaikki vesistöjemme hyvinvoinnista kiinnostuneet kansalaiset.

Teemme konkreettista **ympäristöhuoltotyötä** saaristossa, rannoilla ja järvillä. Rakennamme ja huollamme jätteposteitä, kuivakäymälöitä ja imutyhjennuslaitteita sekä järjestämme erilliskeräyksiä. Huollamme myös luonnon- ja retkisatamia. Tuotamme palvelut yhdessä mm. kunnallisten jätehuoltoyhtiöiden, kuntien ja virkistysalueyhdistysten kanssa.

Toiminnallamme haluamme mahdollistaa ympäristöystävällisen retkeilyn ja liikkumisen. Tarjoamamme Roope-palvelut ovat aina mahdollisimman ympäristöä säästäviä, ja käytämme työssämme ympäristön kannalta parhaimmiksi todettuja toimintatapoja.

Olemme asiantuntijaorganisaatio. Osallistumme vesistöjen suojelutyöhön monipuolisesti ja yhteistyössä muiden alalla toimivien organisaatioiden kanssa. Teemme yhteistyötä myös kansainvälisesti muiden Itämeren ympärillä olevien organisaatioiden kanssa. **Ympäristöprojektit** ovat tärkeä osa toimintaamme, sillä niiden kautta tuotamme ympäristötietoa ja -ratkaisuja vesilläliikkujille ja kansalaisille yleensä. Osallistumme projekteihin, joista on hyötyä vesiympäristölle. Pidämme aktiivisesti yhteyttä viranomaisiin ja keskeisiin vaikuttajatahoihin.

Ympäristökasvatustyömme on sitä, että neuvomme, miten vesillä voidaan liikkua ja toimia ympäristöä huomioivalla ja kunnioittavalla tavalla ja miten vesilläliikkujat voivat omilla valinnoillaan vaikuttaa vesistöjen tilaan. Kaikilla toiminta-alueillamme noudatamme yhteistä ja tasapuolista toimintatapaa.

2. MISSIO JA ARVOT

Edistämme Suomen merialueiden, sisävesien, rantojen ja saariston puhtautta, viihtyisyyttä ja turvallisuutta sekä veneily- ja vesistöretkeilymahdollisuuksia.

Arvomme ovat:

Ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen vastuullisuus.

Pyrimme toiminnassamme aina huomioimaan ja yhteen sovittamaan ympäristön ja ihmisten hyvinvoinnin. Edesautamme mahdollisuuksiemme mukaan sitä, että ihmiset voivat virkistäytyä vesillä ja saaristossa luontoa mahdollisimman vähän kuormittaen.

Aktiivinen ja aloitteellinen kehittyminen.

Etsimme koko ajan parempia ja ympäristöystävällisempiä toimintamalleja ja seuraamme, mitä alamme tutkimus- ja toimintakentällä tapahtuu. Myötävaikutamme hyvien menetelmien käyttöön ottamisessa niin omassa kuin kohderyhmiemme toiminnassa.

Pidä Saaristo Siistinä ry:n alkuperäisen toiminta-ajatuksen vaaliminen.

Haluamme suojella vesiympäristöä ja kannustaa esimerkillämme jokaista toimimaan yksilöinä ja yhdessä paremman vesiympäristön puolesta. Haluamme, että tulevatkin sukupolvet voivat nauttia ainutlaatuisista vesistöistämme. Teemme työtä suurella sydämellä.

3. HALLINTO

Hallinnollinen keskuksemme on Turussa, ja sieltä käsin ohjaamme merellä sekä Pirkanmaalla sijaitsevien toiminta-alueiden työt. Järvi-Suomen aluetoimisto on Savonlinnassa, ja sieltä käsin koordinoimme käytännön työt muilla järviolueilla.

Työtämme ohjaa vuosikokouksen valitsema hallitus, jonka päätösten toteuttamisesta vastaa pääsihteeri. Pääsihteeri vastaa henkilökunnasta, taloudesta sekä hallinnosta.

Yhdistyksen vuosikokous pidetään huhtikuun loppuun mennessä. Ilmoitamme kokouksesta yhdistyksen kotipaikkakunnan päivälehdessä sekä lisäksi verkkosivuillamme ja jäsenlehdessämme. Laitamme lehti-ilmoituksen myös kokouspaikkakunnan päivälehteen. Hallitus kokoontuu vuoden aikana vähintään neljä kertaa.

4. PÄÄTAVOITTEET VUODELLE 2020

Aloitamme 51. toimintavuotemme vahvasti toiminnan vaikuttavuuteen panostaen ja siitä viestimisen tehostamiseen.

Vuoden 2020 aikana suunnittelemme ja toteutamme Vuoksen vesistöalueen huoltotöitä uuden toimintamallin mukaisesti. Otamme käyttöön Saimaan uuden huoltoaluksen ja tulemme keskittämään alukseen liittyviä satamatoimintoja Puumalaan. Vuoden 2020 aikana täydennämme aluskalustoa vielä toisella aluksella, joka tulee työskentelemään Savonlinnasta käsin ja hoitamaan Savonlinnan lähi- ja pohjoispuoleisia kohteita. Toimintojen uudelleenorganisoinnilla haemme joustavuutta työhön, nopeampaa vasteaikaa ja parempaa toimintavarmuutta.

Käymme vuoden 2020 aikana läpi Pohjanlahden toiminta-alueen kalustotarpeen, sillä tarve uudelle kalustolle on sielläkin akuutti. Suunnitelmat on tehtävä mahdollisimman pian, jotta saamme selvitettyä tarvittavan rahoituksen ja kartoitettua rahoitusmahdollisuudet.

Jatkamme monella tasolla työtä kiertotalousajattelun integroimiseksi yhdistyksen toimintaan – sekä jätteiden keräyksessä että niiden jatkokäsittelyssä. Saaristosta kerätty jäte on saatava resurssiksi ja hyödynnettävä. Toisaalta etenkin Saaristomerellä huussijätteet pitäisi pystyä käsittelemään mahdollisimman paikallisesti, jotta toiminnan hiilijalanjälki pienenesi ja toiminta olisi taloudellisesti järkevää.

Uusien kohderyhmien tavoittaminen tiedotuksellisesti ja jäsenpohjan sekä sponsoreiden määrän laajentaminen ovat toimintamme jatkuvuuden kannalta välttämättömyys. Haemme aktiivisesti uusia kanavia ja sidosryhmiä, joiden kautta voimme tavoittaa uusia kohderyhmiä.

Tulemme ottamaan osaa virkistysalueiden ympäristöhuoltotyön ja jätteiden käsittelyn ja kierrättämisen asiantuntijatyöskentelyyn useissa työryhmissä. Yhdistyksessämme oleva tieto ja taito ovat yhteiskunnan ja päättäjien käytössä. Olemme valmiita yhteistyöhön, kun se tähtää vesistöjemme hyvinvointiin ja niiden kestävään virkistyskäyttöön.

5. YMPÄRISTÖNHUOLTO TOIMINTA-ALUEILLA VUONNA 2020

5.1 Saaristomeren toiminta-alue

Päätavoitteet vuodelle 2020:

- Erilliskeräys jatkuu entisellään.
- Jatkamme muovipakkausten ja biojätteen keräystä tietyissä kohteissa.
- Etsimme uutta kotisatamaa.
- Kehitämme kuivakäymälöiden jatkokompostointimahdollisuuksia.
- Täydennämme imutyhjennyslaitteverkostoa BATSECO-BOAT-hankkeen kautta tulevilla uusilla laitteilla.
- Jatkamme Trunsön vuokraustoimintaa entisellään, kasvatamme Nuottatuvan kuivakäymälän kapasiteettia.
- Kehitämme Björkötä, kunnostamme huussit.

Jäsenmäärällisesti suurin toiminta-alueemme on Saaristomeri, ja alueen jätemäärät ovat toiminta-alueistamme suurimmat. Saaristomerellä meillä on 34 Roope-palvelupistettä, joissa on hyöty- ja polttokelpoisen jätteen vastaanotto, kuivakäymälöitä ja joissakin myös astianpesupaikkoja. Tämän lisäksi alueella on 11 kelluvaa imutyhjennysasemaa. Vuonna 2020 sijoitamme Saaristomerelle kolme uutta 10 kuution imutyhjennysasemaa.

Ympäristöhuollon osalta teemme toiminta-alueella tiivistä yhteistyötä Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n (LSJH) kanssa. Lähes kaikki Roope-palvelupisteet ovat yhteisiä LSJH:n kanssa. Saaristomeren huoltoalus M/S Roope tyhjentää tieyhteyttä vailla olevat saarijättepisteet veneilykauden aikana. Jättepisteiden ja kuivakäymälöiden yleisestä siisteydestä vastaavat paikalliset saarilla asuvat huoltohenkilöt.

Lähivuosien tavoitteenamme on saada kerätyt käymäläjätteet osaksi kiertotaloutta ja löytää ratkaisu käymäläjätteen merikuljetusten vähentämiseksi tai kokonaan lopettamiseksi.

Järjestämme Saaristomerellä vuosittain yhteisen vaarallisten jätteiden, sähkö- ja elektroniikka- sekä metalliromun erilliskeräyksen LSJH:n kanssa. Järjestämme keräyksen myös kesällä 2020. Lisäksi tulemme kehittämään käytöstä poistuneiden veneiden keräystä.

Trunsön saarella sijaitsee PSS ry:n omistama vuokramökki ja jäsensaua. Jatkamme saariemäntä ja -isäntätoimintaa edelleen vuonna 2020. Saariemäntä tai -isäntä vastaanottaa ja auttaa saarelle tulevia veneilijöitä ja tekee samalla maisemanhoito-, kunnostus-, ja korjaustöitä. Varauksia kesälle 2020 on tehty jo hyvissä ajoin. Kehitämme Trunsön käytettävyyttä myös kasvavalle melojakunnalle.

5.2 Järvi-Suomen toiminta-alue (Saimaa ja Päijänne)

Päätavoitteet vuodelle 2020:

- Jaamme Saimaan toiminta-alueen kahteen toiminnalliseen alueeseen. Perustamme Puumalaan toisen kotisataman/tukikohdan, nykyinen Savonlinnan kotisatama säilyy ennallaan.
- Ensimmäinen uusi huoltoalus saadaan käyttöön, ja sillä operoidaan Puumalasta käsin, pääsääntöisesti välillä Puumala–Lappeenranta.
- Jatkamme Kalusto Kuntoon Saimaa -kampanjaa ja toteutamme toisen uuden huoltoaluksen suunnittelun, tilauksen ja valmistuksen vuoden 2020 aikana.
- Keräämme kokemuksia uusista lasten huusseista ja teemme niitä mahdollisesti lisää.
- Nostamme keskusteluun Pohjois-Karjalan veneilypalvelut ja niiden kehittämistarpeet Joensuun ja Pielisen alueella.
- Lisäämme maalle sijoitettavia astianpesupaikkoja ja melojien rantautumispaikkoja Saimaalla ja opasteita retkisatamiin sekä uusimme huonokuntoisia jättestioita.
- Kehitämme ja laajennamme erilliskeräyksiä.
- Lisäämme mahdollisuuksien mukaan retkisatamayhteistyötä Saimaa Geopark ry:n kanssa.
- Uusimme kokonaan M/S Roopettaren navigointijärjestelmän.
- Septiverkosto kuntoon -hankkeen (SeVeKu) avulla saamme eteläiselle Saimaalle Ruuhon ja Satamon saariin kaksi uutta kelluvaa veneiden käymäläjätteiden imutyhjennyslaitetta.

Järvi-Suomen toiminta-alueella huollamme pääasiassa kuntien tai virkistysalueyhdistysten ja -säätiön omistamia retkisatamia. Vastaamme retkisatamien jätehuollosta, kuivakäymälöistä, saunojen huollosta, yleisvalvonnasta ja osassa satamia myös polttopuuhuollosta. Huollamme retkisatamia yhdistyksen huoltoaluksilla. Näiden lisäksi retkisatamia huoltaa Saimaalla Savonlinnan yläpuolisilla vesillä yhdeksän yksityishenkilöä tai yhdistystä. Kaksi isoa huoltoalustamme alueella ovat M/S Roope-Saimaa (Saimaa) ja M/S Roopetar (Päijänne), lisäksi on pienemmät veneet molemmilla alueilla.

Jatkamme edelleen Saimaan Virkistysalueyhdistyksen omistaman Rokansaaren virkistysalueen mökkien vuokraus- ja huoltotoimintaa.

Jatkamme Roope-satamatoimintaa myös Järvi-Suomen alueella. Tavoitteenamme on saada viisi uutta satamaa mukaan ohjelmaan.

Osallistumme Saimaalla ja Päijänteellä aktiivisesti erilaisiin veneilykauden tapahtumiin, joissa esitellään yhdistyksen toimintaa, jäsenyyttä ja alueen retkisatamaverkostoa sekä Kalusto Kuntoon Saimaa -kampanjaa.

5.3 Pirkanmaan toiminta-alue

Pirkanmaalla Roope-palveluihimme kuuluu kuivakäymälöitä ja kaksi imutyhjennyslaitetta. Kohteita huoltaa huoltomies.

Vuonna 2020 kehitämme melojille suunnattuja palveluja, kuten tiskipaikkoja ja kuivakäymälöitä, kunnostamme huusseja ja rakennamme uusia tulipaikkoja.

Jatkamme ja kehitämme yhteistyötä veneseurojen kanssa.

5.4 Pohjanlahden toiminta-alue

Päätavoitteet vuodelle 2020:

- Jatkamme Larsbjörkasskärin rakenteiden viimeistelyä.
- Jatkamme jätehuoltotyötä entiseen malliin.
- Pyrimme kehittämään yhteistyötä veneseurojen kanssa.
- Jatkamme muovipakkausten ja biojätteen keräystä.

Pohjanlahden toiminta-alueemme on laaja: se ulottuu Oulun pohjoispuolella sijaitsevasta lin Röytästä Kristiinankaupunkiin. Alueella on 32 Roope-palvelupistettä, joissa otetaan vastaan sekä mökkiläisten että veneilijöiden jätteitä. Teemme alueella yhteistyötä paikallisten jätehuoltoyhtiöiden, Stormossen Oy:n ja Ekorosk Oy:n kanssa. Alueen huoltoalus on M/S Roope-Botnia.

Järjestämme vuotuisen vaarallisten jätteiden, sähkö- ja elektroniikka- sekä metalliromun erilliskeräyksen perinteisesti kesällä heinä–elokuun vaihteessa Vaasan saaristossa yhteistyössä Stormossen Oy:n kanssa.

5.5 Itäisen Suomenlahden toiminta-alue

Itäisellä Suomenlahdella meillä on neljä imutyhjennyslaitetta, joiden huollosta ja kunnossapidosta vastaa alueen huoltomies. Lisäksi huollamme Kotkan kaupungin omistamia septilaitteita sekä Santion rajavartioaseman kuivakäymälää ja jätepistettä. Nämä toiminnot säilyvät alueella vuonna 2020.

6. YMPÄRISTÖPROJEKTIT

Perustoiminnan lisäksi meillä on käynnissä erillisprojekteja, jotka ovat tärkeä osa yhdistyksemme työtä. Projektien kautta olemme pystyneet kehittämään, tutkimaan ja tekemään tutuiksi uusia menetelmiä ja toimintatapoja veneilyn ja muun vesillä liikkumisen ympäristövaikutusten vähentämiseksi.

Ympäristöprojektit keskittyvät kolmeen aihealueeseen – vesistöjen roskaantumiseen, kemikalisoitumiseen sekä rehevöitymiseen – jotka kaikki ovat liitoksissa perustoimintaamme.

Projektien kautta saamme näkyvyyttä eri sidosryhmien keskuudessa sekä laajennettua yhteistyöverkostoaan. Projektit antavat mahdollisuuksia hyödyntää laajasti osaamistamme ja

tietotaitoamme, luovat jatkuvuutta aiheiden parissa työskentelylle ja auttavat pysymään ajan tasalla ja syventämään asiantuntijarooliamme.

6.1 Roskaantuminen

6.1.1 Rantojen roskamonitorointi

Olemme jatkaneet rantojen roskaantumistutkimusta vuoden 2013 lopussa päättyneen MARLIN-projektin jälkeen samalla metodilla. Teemme monitorointisiivouksia tehdään 13 rannalla (Kalajoki, Kokkola, Utö, Björkö, Mustfinn, Hovirinta, Ruissalo, Rauman kaksi rantaa, Pihlajasaari Helsingissä sekä Kotkan Lehmäsaaren kaksi rantaa) kolme kertaa vuodessa. Vuonna 2020 rantojen määrä pysyy samana, mikäli rahoitus järjestyy.

Monitorointisiivousten tarkoituksena on selvittää meren roskaantumista niin, että EU:n asettama rantaroskanseurantavelvoite toteutuu. Toteutamme seurantaa yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) kanssa. Edellytyksenä seurannan tekemiselle on sille saatava erillishoidus, jota on myöntänyt ympäristöministeriö.

6.1.2 Siisti Biitsi -ohjelma

Siisti Biitsi on rantojen siivoustalkoo-ohjelma, jonka käynnistimme vuonna 2014 viikon mittaisena kampanjana, mutta vakiinnutimme osaksi yhdistyksen perustoimintaa vuoden 2019 alussa. Nykyään ohjelman aktiivinen aika on koko lumeton aika vuodesta.

Ohjelman tarkoituksena on siivota rantoja, lisätä tietoisuutta ja herättää kiinnostusta rantojen roskaisuustilanteeseen, kerätä tietoa rantojen roskaisuudesta, ja mahdollistaa konkreettisen ympäristötyön ja hauskan ulkoilupäivän yhdistämisen.

Ohjelmaan voi osallistua järjestämällä omat rantasiivoustalkoot. Ohjelman tarkoituksena on innostaa ihmisiä siivoamaan rantoja vapaaehtoisesti. Kohderyhminä ovat kaikkien halukkaiden yksityisten kansalaisten lisäksi esimerkiksi erilaiset kerhot, klubit, harrastusryhmät, yritykset, erilaiset yksiköt, asukasyhdistykset, veneseurat, koululaiset ja opiskelijat, perheet ja ystäväporukat. Tavoitteena on, että talkoita järjestettäisiin myös yhteistyössä esimerkiksi kuntien ja erilaisten yhteisöjen kesken. Talkooryhmät raportoivat löytyneet roskat ohjelmaa varten luodulla raportointilomakkeella. Raportointituloksia hyödynnetään PSS ry:n tilastoissa ja tiedotuksessa.

Ohjelmaan pystyy osallistumaan millä tahansa paikkakunnalla, jonka alueella sijaitsee jokin vesistö. Kaikki Suomen, mukaanlukien Ahvenanmaan vesistöjen rannat, ovat tavoiteltavia kohdealueita.

Keväällä 2017 ensimmäistä kertaa järjestetty yhteinen rantasiivouskampanja Nordic Coastal Clean-up pohjoismaisten sisarorganisaatioiden kanssa saa jatkoa myös vuonna 2020. Projektille ollaan vuoden 2020 alussa luomassa yhteiset nettisivut, joista Pohjoismaiden kansalaiset löytävät kootusti tietoa pohjoismaisesta meriroskatilanteesta.

Vuonna 2020 tavoitteenamme on laajentaa Siisti Biitsiä entisestään. Tärkeimpinä tavoitteina on osallistaa yhä useampia kouluja Siisti Biitsin kummikouluohjelmaan tähän tarkoitukseen räätälöidyn opetussuunnitelman avulla. Lisäksi tulemme helpottamaan roskien raportointia uudella Siisti Biitsi -sovelluksella, jonka toivotaan myös kannustavan entistä useampia talkoolaisia raportoimaan keräämänsä roskat.

Tavoitteenamme on myös tavoittaa yhä useampi partiolippukunta toimimaan Siisti Biitsin periaatteiden mukaisesti ja sitouttaa lippukuntia vuosittaisiin siivouksiin.

Pyrimme laajentamaan Siisti Biitsin toimintaa Lapissa yhdessä Pidä Lappi Siistinä ry:n kanssa.

Tulemme tekemään laajasti yhteistyötä Siisti Biitsi -ohjelman merkeissä eri toimijoiden, muun muassa WWF:n ja John Nurmisen Säätiön, kanssa.

www.siestibiitsi.fi

6.1.3 Roskienkeruuvene Roska-Roope

Juhlavuotemme kunniaksi lanseerasimme vuonna 2019 uudenlaisen roskienkeruuveneen, Roska-Roopen, jolla kerätään roskaa pintavedestä. Konkreettisen roskien keräämisen lisäksi veneen tarkoitus on kiinnittää huomiota vesistöjen roskaantumisongelmaan ja muistuttaa, että mikään roska ei kuulu luontoon.

Viisimetrinen vene on itsessään ympäristöystävällinen, sillä se kulkee sähkömoottoreiden voimin ja saa käyttövoimansa katolla olevista aurinkopaneeleista.

Roska-Roope vieraili kesän 2019 aikana kymmenissä tapahtumissa, kuten Ruisrockissa, Porin Suomi Areenassa, Kotkan Meripäivillä ja Savonlinnan oopperajuhlilla. Roska-Roope jatkaa ympäristövalistustyötään kesällä 2020 osallistuen mahdollisimman laajasti vesistöjen äärellä järjestettäviin tapahtumiin eri vesistöalueilla, järviä ja jokia unohtamatta.

6.1.4 Mahanpuruja muovista -kampanja

Osallistuimme vuonna 2018 Suomen Ympäristökeskuksen järjestämään Meriroskahaaste-kilpailuun kehittämällä ratkaisun, jolla vähennetään Itämereen päätyvän meriroskan määrää. Tuloksena suunnittelimme ja toteutimme vuonna Mahanpuruja muovista -kampanjakonseptin, joka ohjaa käyttäytymisen muutokseen ja vähentää näin mereen kulkeutuvan roskan määrää. Käytännössä konseptin toteuttaminen tarkoitti, että teimme hulevesikaivot sekä jo olemassa olevat roskapisteet ja tuhka-astiat entistä näkyvämmiksi esimerkiksi väreillä, tarroilla ja kylteillä. Kehitimme kampanjalle tilanteeseen sopivan ja hauskan – mutta samalla ohjeistavan – teeman erilaisine hahmoineen, jotka ohjaavat käyttäytymisen muutokseen positiivisen miellelyhtymän avulla. Voitimme kilpailusta 7000 euroa, jonka turvin toteutimme pilottivaiheen vuonna 2019. Pilottikaupunkeina olivat Porvoo, Turku ja Vantaa.

Koska kokemukset vuoden 2019 kampanjasta olivat erittäin rohkaisevia, pyrimme vuoden 2020 kesän aikana toteuttamaan kampanjan uudelleen ja useammassa kaupungissa. Toteutuakseen kampanja vaatii kuitenkin erillisen rahoituksen.

6.2 Kemikalisoituminen

6.2.1 COMPLETE (Completing management options in the Baltic Sea Region to reduce risk of invasive species introduction by shipping)

COMPLETE on koko Itämeren alueen kattava projekti veneilyn ja laivaliikenteen vaikutuksesta vieraslajien leviämiseen. Olemme mukana projektissa vapaa-ajan veneilyn ympäristövaikutusten asiantuntijana, ja toimmme keskittyvät päällyskasvuston (biofouling) seurantaan veneilyssä. Projektin tavoitteet ovat suorassa yhteydessä kansainvälisten sopimusten edellyttämiin toimiin laivaliikenteen ympäristövastuun parantamiseksi sekä vieraslajien leviämisen hillitsemiseksi.

COMPLETE-hankeessa aiheeseen tartutaan laivojen painolastivesien paremman hallinnan sekä biofouling-metodien kehittämisen kautta. Roolimme liittyy näistä jälkimmäiseen, ja on luontevaa jatkoa CHANGE-projektissa tekemällemme työlle. Projektin pääkohderyhmät ovat kansalliset ministeriöt, liikenne- ja ympäristövirastot, laivateollisuus ja sen sidosryhmät, satamat sekä rannikkokaupungit, telakat, veneilyseurat ja pienvenesatamat sekä HELCOM.

Tehtävänäme COMPLETE-hankeessa on kehittää testimetodi (seurantaprotokolla) selvittämään, miten paljon vapaa-ajan veneily ja venetrailerit vaikuttavat vieraslajien liikkuvuuteen ja levinneisyyteen Itämerellä. Pienveneilyn osuudesta ongelmaan ei toistaiseksi ole tietoa saatavilla. Metodien tulee olla tarpeeksi kustannustehokas ja yksinkertainen, jotta organisaatiot voivat itsenäisesti näytteitä ottaa, mutta samalla tarpeeksi tarkka, jotta tulokset ovat tieteellisesti hyödynnettävissä. Kehitystyötä tehdään siis yhdessä kaikkien osapuolien kanssa, ja toimimme tässä yhdistävänä tekijänä.

Vuonna 2018 lähdimme kehittämään seurantaprotokollaa, jota myös testattiin veneilykauden aikana. Saimme protokollan valmiiksi vuonna 2019. Vuonna 2020 työstämme niin sanotun Best Practices for Biofouling Management -dokumentin, jossa esitetään vapaa-ajanveneilijän kannalta olennaisia asioita vieraslajien kulkeutumisen estämiseksi.

Hankkeen rahoittaa Interreg Baltic Sea Region -ohjelma. Hanke alkoi 1.9.2017 ja päättyi 31.08.2020.

6.3 Rehevöityminen

6.3.1 BATSECO-BOAT

Veneiden käymäläjätteen vastaanottokapasiteetti sekä laitteiden toimivuus ovat osoittautuneet ongelmalliseksi sekä Suomessa että Ruotsissa. Projektin tarkoituksena on selvittää kipukohtat veneiden käymäläjätteen keräyksen osalta, parantaa verkostoa Suomessa, Ruotsissa ja Virossa sekä hyödyntää älyteknologiaa selvityksen yhteydessä. Hankkeessa on yhdistyksemme lisäksi mukana partnereita Ruotsista, Virossa ja Suomesta. Turun yliopisto toimii hankkeen pääpartnerina.

Vuoden 2019 aikana korjautimme viisi yhdistyksen kelluvaa imutyhjennyslaitetta sekä teimme hankintapäätöksen kolmen uuden kelluvan imutyhjennyslaitteen ostamisesta. Vuonna 2020 nämä kolme uutta kelluvaa imutyhjennyslaitetta on tarkoitus ottaa käyttöön. Lisäksi korjautamme vielä neljä vanhaa kelluvaa imutyhjennyslaitetta Saaristomeren alueelta.

Hanke rahoitetaan Interreg Central Baltic 2014–2020 -ohjelmasta, ja hankkeen kesto on 1.12.2017–28.2.2021.

6.3.3 Resurssikontti

Yhdyskuntajätevesiä ja osin myös teollisuuden jätevesiä voitaisiin hyödyntää nykyistä tehokkaammin hiilen ja ravinteiden lähteinä. Toisaalta on tarve löytää toimivaa tekniikkaa käsittelykapasiteetin laatu- ja määrävaihteluihin. Pienen mittakaavan jätevesiratkaisuihin tähtäävässä Resurssikontti-hankeessa viedään näitä asioita eteenpäin. Tavoitteena on kehittää eri mittaluokan tarpeisiin soveltuva siirrettävissä oleva jätevedenkäsittely-yksikkö. Osallistumme hankkeeseen nimenomaan lietteen toimittajana.

Hanke rahoitetaan Business Finlandin kautta ja sen kesto on 2.4.2018–31.3.2020. Hankkeen pääpartnerina toimii Teknologian Tutkimuskeskus Oy (VTT).

6.3.4. Septiverkosto kuntoon (SeVeKu)

Veneiden käymäläjätteiden vastaanottokapasiteetti sekä laitteiden toimivuus ovat osoittautuneet haasteelliseksi asiaksi myös Järvi-Suomessa. Haluamme tarttua tähän ongelmaan uusimalla kelluvia imutyhjennysasemia myös Järvi-Suomessa.

SeVeKu-projektin avulla saamme uusittua Taipalsaareessa sijaitsevan Ruuhon sataman läheisyydessä oleva imutyhjennyslaitteen sekä Lappeenrannan Satamon saaren rannan läheisyydessä oleva imutyhjennyslaitteen. Laitteet on tarkoitus ottaa käyttöön veneilykaudelle 2020.

Hankkeen rahoittaa Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto ja rahoituksen on myöntänyt Kaakkois-Suomen ELY-keskus. Hankkeen toteuttamisaika on 3.6.2019–30.9.2020.

6.4 Haussa olevat hankkeet

Olemme mukana kahdessa hankkeessa, joihin haetaan rahoitusta Interreg Central Baltic 2014–2020 ohjelmasta. Hankkeet käsittelevät kuivakäymälöiden kompostoitumisongelmaa sekä vapaa-ajankalastuksesta syntyviä haamuverkkoja. Rahoituspäätöksiä näille hankkeille odotetaan kevään 2020 aikana.

7. SIDOSRYHMÄTYÖSKENTELY

Olemme mukana useissa toimikunnissa ja verkostoissa, joiden työskentelyyn osallistumalla voidaan vaikuttaa yhdistyksen ajamien asioiden etenemiseen monella tasolla.

Yhdistyksemme edustajat osallistuvat vuonna 2020 edellisvuosien tapaan Traficomien veneilyverkoston kokouksiin sekä valtakunnallisen Itämeriviestijöiden verkoston ja Lounais-Suomen ympäristökasvatusverkostossa työskentelyyn. Edustajamme on myös mukana vapaaehtoisessa pelastuspalvelussa (Vapepa) ja sen öljyntorjunta-työryhmässä. Pääsihteerimme on jäsen Itämerisäätiön hallintoneuvostossa ja Vastuullinen Lahjoittaminen (VaLa) ry:n hallituksessa.

Käymme vuosittain yhteistyökeskustelut Metsähallituksen luontopalveluiden kanssa Järvi-Suomessa, Saaristomerellä ja Pohjanlahdella.

Järvi-Suomen toiminta-alueella edustajamme on mukana Saimaan Virkistysalueyhdistyksen hallituksessa asiantuntijana sekä jäsenenä ELY-keskuksen asettamassa Itä-Suomen jäteasiainneuvottelukunnassa ja Suomen Purjehdus ja Veneily ry:n satamakomiteassa. Seuraamme huolellisesti Saimaan alueella virinnyttä keskustelua veneenpohjapesurin saamisesta eteläiselle Saimaalle ja voimme mahdollisuuksien mukaan avustaa alueen toimijoita (veneily-yhdistykset, kaupungit ja kunnat) asian edistämässä.

Jatkamme yhteistyötä Suomen Purjehdus ja Veneilyn (SPV) kanssa vuonna 2013 solmitussa kumppanuussopimuksessa sovituin periaattein. Tärkeimpänä yhteistyön tavoitteena on yhdistyksemme jäsenmäärän kasvattaminen sekä ympäristötietoisuuden lisääminen vesilläliikkujien keskuudessa. Toinen tiedottajamme jatkaa SPV:n viestintä- ja markkinointitoimikunnassa.

Pyrimme aktivoimaan helmikuussa 2015 allekirjoitettua ns. nelikantayhteistyötä PSS ry:n, Suomen Meripelastusseuran, Suomen Purjehdus ja Veneilyn ja Finnboat ry:n välillä. Sopimuksen tarkoituksena on

parantaa palvelutarjontaa ja tiedonsaantia veneilijöille siten, että yhtenevä tieto kaikkien sopimusosapuolten palveluista löytyisi helposti.

Olemme aktiivinen toimija Helsingin ja Turun kaupunkien Itämerihaasteessa.

Yhdistyksemme edustaja on ympäristöministeriön nimittämänä HELCOMin Marine Litter Expert Networkissa (MLEN) jäsenenä sekä Euroopan Unionin Technical Group on Marine Litter -työryhmässä. Teimme vuonna 2019 HELCOMIN toimeksiannosta selvityksen siitä, mitä käytöstä poistetuille lasikuituveneille nykyään tehdään ja onko niiden kierrättäminen mahdollista (Developmen of best practice on the disposal of old pleasure boats). Tämän asian selvittäminen jatkuu vuonna 2020 yhteistyössä HELCOMIn kanssa.

Yhdistyksemme edustaja oli vuonna 2019 mukana laatimassa ympäristöministeriön tilaamaa selvitystä, jossa esitetään vaihtoehtoja siitä, miten EU:n kesällä 2021 voimaan tulevan ja kertakäyttömuovien kulutusta rajoittavan direktiivin voisi toteuttaa Suomessa. Edustaja jatkaa toimeenpanoon liittyvässä sidosryhmätyössä myös vuonna 2020.

Yhdistyksellämme on edustaja Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesien- ja merenhoidon yhteistyöryhmässä. Edustajamme on valittu maakunnan yhteistyöryhmän MYR:n järjestöjaostoon kaudelle 2019–2021. Lisäksi edustajamme kuuluu Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n lieteprojektin ulkoiseen ohjausryhmään.

Liityimme vuonna 2019 mukaan lasten- ja nuorten ympäristökasvatusjärjestöjen yhteisen Pyöreän pöydän toimintaan, ja olemme siinä aktiivisia vuonna 2020. Tavoitteena on lisätä yhdistyksemme työtä lasten ja nuorten parissa muun muassa Siisti Biitsin kummikouluohjelman kautta.

8. MARKKINOINTI JA YMPÄRISTÖVIESTINTÄ

Viestintämme tehtävänä on tukea strategiaamme toteutumista. Viestintä on avainroolissa työmme tunnettuuden lisääjänä ja jäsen- ja varainhankinnan edistäjänä. Ympäristöviestinnän tärkein tehtävä on kuitenkin välittää tietoa ympäristöasioista vesilläliikkuville ja muillekin kansalaisille, jotta voisimme yhdessä pitää huolta yhteisen vesiympäristömme hyvinvoinnista.

Yhdistyksemme valtakunnallisesta viestinnän ja markkinoinnin suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavat tiedottajat. Tarvittaessa käytämme apuna viestintä- ja mainostoimistoja muun muassa kampanjasuunnittelussa.

Ympäristöviestintämme kohderyhmiä ovat muun muassa jäsenet, kaikki vesilläliikkuajat, vesistöjen äärellä retkeilevät, satamapitäjät, veneseurat, vesistöjen tilasta kiinnostuneet kansalaiset, yhteistyökumppanit ja muut sidosryhmät – kuten viranomaiset, projektipartnerit, kuntien edustajat, muut Itämeri- ja ympäristöjärjestöt, ympäristökasvatusta tekevät tahot, poliittiset päättäjät ja lehdistö. Vuonna 2020 tavoittelemme aktiivisesti myös uusia kohderyhmiä, kuten yleisesti ympäristöasioista kiinnostuneita kansalaisia ja nuoria.

Vuoden 2020 viestinnän päätavoitteet ja -teemat:

- Kasvatamme yhdistyksen jäsenmäärää.
- Lisäämme ympäristöviestintää jäsenille.
- Lisäämme proaktiivisuutta (mm. jäsenkyselyn muodossa).

- Lisäämme ympäristökasvatuksellista viestintää lapsille ja nuorille.
- Lisäämme alueviestintää.
- Lisäämme videotuotantoja.
- Kehitämme uusien varainhankintamuotojen, erityisesti kuukausilahjoittamisen, markkinointia.
- Hyödynnämme vaikuttajamarkkinointia viestinnässä.
- Tuomme viestinnässä esille enemmän yhdistyksen konkreettista työtä ja ihmisiä sen takana.
- Jatkamme Kalusto kuntoon -kampanjaa Järvi-Suomessa.

8.1 Jäsenhankinta

Jäsenmäärämme on tällä hetkellä noin 12 700, ja eniten jäseniä liittyy verkkosivujemme kautta. Tärkeitä jäsenhankinnan keinoja ovat myös messut ja tapahtumat sekä näkyvyys venesatamissa.

Pyrimme aktiivisesti sitouttamaan ja laajentamaan jäsenpohjaa. Jäsentemme ei tarvitse olla veneilijöitä, vaan yhdistyksemme on tarkoitettu kaikille vesiympäristön tilasta, vesistöretkeilystä ja laajemmin ympäristöasioista kiinnostuneille kansalaisille.

Vuonna 2020 panostamme uusjäsenhankintaan, ja tavoitteenamme on 13 000 jäsentä vuoden loppuun mennessä. Juhlavuonna 2019 tavoitteenamme oli kasvattaa yhdistyksen tunnettuutta valtakunnallisesti ja tavoittaa uusia kohderyhmiä, kuten kalastajia, melojia ja muita luonnossa retkeileviä. Vuonna 2020 pyrimme sitouttamaan nämä henkilöt yhdistyksen toimintaan joko jäsenyyden tai kuukausilahjoittamisen merkeissä.

Hyödynnämme vuosina 2018 ja 2019 kuvattuja yhdistyksen esittelyvideoita jäsenhankinnassa myös vuonna 2020. Tavoitteenamme on lanseerata keväällä myös uusi jäsenhankintakampanja, jolla tavoitamme myös alle 30-vuotiaat puhtaasta vesiympäristöstä kiinnostuneet kansalaiset.

8.2 Jäsenlehti ja muut materiaalit

Jäsenlehti *Roope* (ruotsiksi *Sälle*) ilmestyy vuonna 2020 kaksi kertaa. Kartoitamme mahdollisuuksia lehden siirtämiseksi sähköiseen muotoon. Toistaiseksi jäsenemme ovat selkeästi ilmaisseet haluavansa lehden paperisena.

Vuonna 2020 uusimme PSS ry:n graafisen ilmeen ja ohjeistuksen. Toteutamme uudet viestintämateriaalit siten, että ne voi helposti ladata itselleen sähköisessä muodossa myös nettisivuiltamme.

8.3 Mediaviestintä

Pyrimme saamaan konkreettisella toiminnallamme ja projekteillamme myönteistä näkyvyyttä mediassa. Lähetämme lehdistötiedotteita, järjestämme lehdistötapaamisia tarpeen mukaan ja kutsumme lehdistöä muun muassa vierailemaan messuosastoilla sekä huoltoaluksilla eri toiminta-alueilla.

8.4 Digitaalinen viestintä

Julkaisemme verkkosivuillamme ajantasaista tietoa vesillä liikkumisen ympäristöasioista, yhdistyksestä, Roope-palveluista, jäsenyydestä, yritysyhteistyöstä, lahjoitusmuodoista, ajankohtaisista ympäristökysymyksistä ja -projekteista.

Vuonna 2020 lähetämme sähköisen uutiskirjeen muutaman kerran vuodessa. Lähetämme sen kaikille jäsenille, yhteistyökumppaneille ja muille, jotka ovat sen tilanneet. Tuomme uutiskirjeessä esiin ajankohtaisia asioitamme ja ympäristötietoa.

Sähköisiä kanaviamme ovat Facebook, Instagram, Twitter ja YouTube. Vuonna 2020 kehitämme maksettua mainontaa sosiaalisessa mediassa. Lisäksi Siisti Biitsi -ohjelmalla on omat sosiaalisen median kanavansa.

8.5 Sisäinen viestintä

Toteutamme yhdistyksen sisäistä viestintää säännöllisten henkilökuntapalavareiden, aluetapaamisten, syystapaamisen, sähköpostin, muistioiden, jaetun kalenterin ja kuukausittaisten raportointien avulla.

8.6 Tapahtumat

Olemme vuoden aikana mukana useissa tapahtumissa ja messuilla. Yksi vuoden päätapahtumista näkyvyyden ja kohderyhmän kannalta on Vene 20 Båt -messut Helsingin messukeskuksessa 7.–16.2.2020.

Järjestämme vuonna 2019 ensimmäistä kertaa järjestetyn Posankka Race -varainkeruutapahtuman myös vuonna 2020 Turun päivänä yhdessä yhteistyökumppaneidemme kanssa.

Järjestämme vuotuisen koulutus- ja verkostoitumistapahtuman, Satamat ja ympäristö -seminaarin syksyllä 2020.

8.7 Yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Vuoden 2020 tavoitteenamme on tehdä työtämme tunnetuksi sekä paikallisella että valtakunnallisella tasolla myös päättäjien keskuudessa. Tulemme toteuttamaan tätä niin kirjallisen tiedon toimittamisena kansanedustajille ja Saaristoasiain neuvottelukunnalle kuin kutsuina paikallisille päättäjille tulla tutustumaan työhömmme.

9. YRITYSYHTEISTYÖ

Yritysyhteistyö on tärkeä osa toimintaamme, näkyvyyttämme ja talouttamme. Sen avulla kehitämme palveluitamme sekä sitoutamme ja aktivoimme sidosryhmiämme entistä laajemmin vesiympäristön suojeluun ja tekoihin puhtaampien vesistöjen puolesta. Tavoitteenamme on solmia pitkäaikaisia, strategisia kumppanuuksia sopivien yhteistyötahojen kanssa ja lisätä kannatusyritysten määrää.

10. ROOPE-SATAMAOHJELMA

Roope-satamaohjelma on vuonna 2010 suomalaisille venesatamille lanseeraamamme ympäristöohjelma. Ohjelman taustalla on yhdistyksemme vuosikymmenten kokemus ja yhteistyö venesatamien kanssa. Roope-satamaohjelman tavoitteena on venesatamien kehittäminen niiden koosta riippumatta sekä ympäristön ja turvallisuuden huomioivien toimintatapojen ja ajatusmallien edistäminen sekä satamanpitäjien että veneilijöiden keskuudessa. Tulemme kehittämään yhteistyön ja viestinnän muotoja yhdessä satamien kanssa. **Roope-satamaohjelma on hyväksytty yhdeksi laatujärjestelmäksi Visit Finlandin Sustainable Travel Finland -ohjelmaan.**

Ohjelmassa oli vuonna 2019 mukana yhteensä 51 satamaa, joista 34 sijaitsi meren rannikolla ja 18 sisävesillä. Ohjelmamaksu satamille vuonna 2020 on 120 euroa, ja hintaan sisältyy Roope-lippu. Lisäksi satamat saavat diplomin ja kotisivuilleen Roope-satama-bannerin merkiksi ohjelmaan hyväksymisestä.

Jatkamme Roope-satamaohjelman markkinointia uusien satamien tavoittamiseksi.

11. ROOPE-TUOTEMYyntI

Roope-tuotemyynnin tarkoituksena on tehdä logoamme ja työtämme tunnetuksi ja antaa ihmisille mahdollisuus tukea työtämme myös toiminta- ja harrasteympäristöömme sopivien tuotteiden avulla.

Roope-tuotteiden myynnistä vastaa turkulainen Ocean Spirit Oy Ab. Kehitämme ja uudistamme Roope-tuotevalikoimaa yhdessä Ocean Spiritin kanssa.

Tämän lisäksi teemme muun muassa Makia Clothingin kanssa yhteisiä tuotteita myyntiin rajoitettuja eriä.